

Predicatie

Uitgesproken door **ds. J. J. Roodsant**

op 18-12-2005 (Advent)

Oud Ger. Gem. in Ned. te Papendrecht

Zingen: Psalm 25 : 2

Lezen : Jesaja 7 : 1 – 14

Gebed

Zingen: Psalm 121:1, 2

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Jesaja 7, het gedeelte dat we samen gelezen hebben, en daarvan het 14^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Daarom zal de Heere Zelf ulieden een teken geven: Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam IMMANUËL heten.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

1. De geweigerde hulp des Heeren.
2. Het wonderbare teken des Heeren, en
3. De dierbare Naam des Heeren.

Geliefden, wanneer we (op deze 4^e Adventszondag) een ogenblik trachten stil te staan bij Jesaja 7, dan moeten we allereerst zeggen, dat als Jesaja onze tekstwoorden komt uit te spreken, de stad Jeruzalem in grote nood verkeert. Want weet u, koning Achaz, de koning van Juda, het tweestammenrijk, leeft op een gruwelijke, goddeloze manier. Och, als u thuis 2 Kronieken 28 eens opslaat, dan komt u er wel achter dat die koning de gruwelijkste dingen

doet. Want hij leeft in afgoderij. Hij richt beelden op voor de Baäl, hij rookt in het dal des zoons Hinnom, hij doet zijn zonen in het vuur branden, hij offert op de heuvelen en de bergen en schier onder elke groene boom. En geliefden, als je zo bezig bent, in de tijd van ons tekstgedeelte, maar ook nu, in het openbaar of in het verborgene; als je zo de Heere tart en zo gruwelijk goddeloos in het leven staat, dan kun je erop rekenen dat de Heere geen ledig Aanschouwer is, en dat de Heere, op Zijn tijd, met Zijn toorn zal komen.

Och geliefden, ik kan ervan getuigen hoe in mijn vorige gemeenten pure vijanden van de Waarheid door de Heere zijn neergeveld. Want als je aan Gods volk komt, kom je aan Zijn oogappel.

En als we dan kijken naar het leven van koning Achaz, o dan zien we hoe de Heere daar twee koningen als het ware mobiliseert, om het koning Achaz moeilijk te gaan maken: koning Rezin, de koning van Syrië, en Pekah, de koning van het tienstammenrijk, het broedervolk. Moet u zich voorstellen, koning Rezin voert een grote aanval uit, en hij neemt talloze gevangenen uit Juda mee, om ze te brengen naar Damascus, de hoofdstad van zijn rijk. En koning Pekah slaat daar op één dag honderdtwintigduizend strijdbare mannen dood. En diezelfde Pekah neemt tweehonderduizend vrouwen, jongens en meisjes, gevangen, om hen mee te nemen naar de stad Samaria, en om hen daar zéker in te zetten als slaven en slavinnen. O, wat een verdriet geliefden, wat een angst, wat een zorgen. Degenen onder ons die de tweede wereldoorlog meegemaakt hebben, zullen zich kunnen voorstellen welk een dreiging daarvan uitgaat. En alsof dat alles nog niet genoeg is, besluiten die beide koningen om een verbond aan te gaan, de stad Jeruzalem aan te vallen, en het gehele rijk Juda als het ware van de kaart te vegen. En dan wordt de nood zo groot geliefden, dat er in vers 2 van ons tekstgedeelte staat vermeld dat het hart van de koning en het hart van zijn volk bewogen worden als bomen van den wind.

Och, wat kan de Heere een mens laten vernederen, nietwaar? Wat kan de Heere het een mens moeilijk maken, nietwaar? Wat kan de Heere een mens laten verdrukken en een mens beangstigen. Wat kan de Heere de stad Mensziel laten omsingelen en belagen door duizend donkere zaken. Als er een ernstige ziekte in het leven komt, als er een auto-ongeluk wordt meegemaakt, als er schier onoplosbare problemen zijn in het huwelijk, als het op het werk niet lekker loopt en als het met de zaak verkeerd gaat, wat kan er dan geschud worden aan de levensboom. En als de angsten des doods een mens komen aan te grijpen; ja geliefden, als de gruwelen van de hel op je neervallen, wat kan een mens dan vluchten van kamer in kamer, wat kan hij dan soms in wanhoop het vel van zijn handen wrijven, en rusteloos heen en weer lopen. Maar wat gaat zulk een verdrukking uitwerken? Wat zijn de gevolgen daarvan? Waar

gaat die mens hulp zoeken? Waar gaat hij het van verwachten? Komt er, door al die slagen, vernedering voor de Heere? Komt een mens in het stof terecht, handenwringend roepend om hulp tot de Hemel? Gaat die mens belijden álles bij de Heere verzondigd en verbeurd te hebben? Krijgt die mens de vinger op het eigen hart gericht, omdat hij het gaat zien dat dáár de schuld van al die ellende gezocht moet worden? Wordt Psalm 121, die we samen gezongen hebben, dan waarheid geliefden, zodat er gezien wordt: “naar het gebergte heen”, om vandaar hulp te verwachten, en om dag en nacht des Hoogsten bijstand des Heeren in te wachten? Och geliefden, dan wil ik u de vraag stellen: “Waar bent ú met uw zorgen en uw verdriet en uw moeite gebleven? Waar hebben de angsten en bekommelingen ú gebracht?”, “en jullie, jonge mensen?”

Wat heeft koning Achaz het moeilijk, wat heeft hij het zwaar, wat wordt hij verdrukt. En wat lezen we dan? Dat hij zijn hulp zoekt bij de Heere? Dat hij bidstonden uitschrijft? Dat hij, in zak en as, zich voor Gods aangezicht vernedert? Nee, dat lezen we níet, geliefden. Weet u wat we wél lezen, dat koning Achaz hulp zoekt bij het machtige Assyrië, bij koning Tiglath-Piléser. O, dáár had koning Achaz verwachting van, terwijl hij van de Heere geen kruimeltje verwachting heeft. En toch had hij zo goed kunnen weten dat de Heere een Helper groot van kracht is. Hij had maar de geschiedenisboeken van zijn volk op hoeven te slaan om erachter te komen hoe vaak de Heere een Uithelper is geweest van Zijn volk. Ja, hij had kunnen lezen, hoe de Heere die machtige Farao van Egypteland heeft vernederd, en hoe Hij Zijn volk uit de klauwen van die Farao heeft gehaald. O, hij had kunnen lezen, hoe de Heere dat volk door alle moeite, verdrukkingen, aanvallen van vijanden, maar ook bij honger en dorst, door de woestijn heeft geleid. En hij had erachter kunnen komen, hoe de Heere de volkeren van Kanaän in de handen van dat volk heeft gegeven. Maar koning Achaz heeft geen enkel vertrouwen in de Heere; de Heere Die maar te spreken heeft, en het is er; te gebieden, en het staat er; hij gelooft niet, dat de Heere hem kan redden uit de macht van die Pekah en die Rezin. Wat zien we, met ons eerste aandachtspunt, dan toch *de geweigerde hulp des Heeren*. En wat is dat ongeloof herkenbaar, nietwaar? Wat wordt dat overal om ons heen gevonden, en niet minder in ons eigen natuurlijke, zondige, verdorven leven. O, dan mag Jeremia het, als knecht des Heeren, uitroepen: “Vervloekt is de man die op een mens vertrouwt en vlees tot zijn arm stelt.” Maar er is geen Adamskind te vinden, ook niet onder ons, dat uit zichzelf niet op vlees vertrouwt en dat uit zichzelf zijn hulp niet bij mensen zoekt; er is geen mensenkind dat uit zichzelf tot de Heere vlucht om hulp. Want Romeinen 3 verklaart zo ons leven: “er is niemand die God zoekt, niet tot één toe.” O, een mens is zo dwaas, want een mens is een gevallen mens. Een gevallen mens – hoort u? – gevallen in een drievoudige dood: een

geestelijke dood, een tijdelijke dood en een eeuwige dood! Een mens is dood voor de dood, en daarom heeft hij geen oog voor zijn nood; daarom denkt hij dat hij er nog wel redelijk vóór staat en dat hij wel bij mensen hulp kan vragen. O geliefden, een mens heeft de Heere de rug en de nek toegekeerd en hij heeft zijn eigen ik op de troon in de troonzaal des harten gezet; en hij doet niets anders dan dit eigen ik ontplooien, en dan dit eigen ik aanbidden. Hij heeft de Heere naar troon en kroon gestaan, en hij heeft zich voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen en nooit meer te eren. O, de mens heeft er zo'n hekel aan om afhankelijk van de Heere te zijn en om in afhankelijkheid van de Heere zijn weg te gaan. En toch lijkt het er soms op alsof het anders wordt; als een mens bijvoorbeeld iets gaat vernemen van de donder van Gods wet, als hij leert sidderen voor het oordeel Gods, en hij iets gaat zien van de weg naar de hel en van de verschrikkingen van dit oord. O, dan hoor je hem soms wel roepen: Heere, help me; Heere, red me; Heere, verlos me. Ja, als een mens omgeven wordt door angsten en verschrikkingen, en hij wil zo graag naar de hemel, dan zie je dat hij wel roept tot God, om hulp bij Hem vandaan. Maar ach, als het dan in het leven wat mee gaat vallen met de gezondheid, en de toekomst gaat er wat rooskleuriger uitzien, de donkere wolken verdwijnen wat, dan is vaak alles weer voorbij. Misschien zitten er wel onder ons, die moeten belijden dat ze het op hun ziekbed zo benauwd hebben gehad, dat ze daar handenwringend onder de dekens hebben gelegen, en dat ze de Heere zoveel beloofd hebben, als Hij hen maar beter zou maken. Maar och, alles is als het ware op het ziekbed gebléven; en toen de gezondheid terugkwam en het gewone leven zijn gang ging, was alles vergeten. Wij mensen, wij zijn niets anders dan vjanden van de Heere en vijanden van vrije genade. En wij menen toch zo, dat wij heel wat in huis hebben om onze eigen levensstad te kunnen verdedigen en om onze stad Mensziel overeind te houden. Ja, we denken dat we de dreigingen van de doodsmachten en de helle machten aardig de baas kunnen. En niet zelden hebben we ook hoge verwachtingen van onszelf als het gaat om het verschijnen voor Gods rechterstoel; och, dan kunnen we toch wel wat voor de Heere neerleggen; immers ons hele leven lang zijn we rechtzinnig, ernstig en oppassend geweest; trouw geweest in onze kerkgang, in ons Bijbellezen en in onze gebeden. O, dan hebben we niet zelden zoveel om bij de Heere neer te leggen, allemaal grondjes voor de eeuwige zaligheid. En we denken op al die grondjes te kunnen blijven staan als we moeten verschijnen voor de Heere. Maar als u de hulp des Heeren weigert omdat u in uzelf rijk, en verrijkt bent, en geens dings gebrek hebt, omdat u denkt dat u met alles wat u hebt en bent, aardig uitkomt, och dan wordt u in ons tekstgedeelte zo duidelijk gemaakt dat u dan om zult komen en dat u dan – en ik ben geroepen om u eerlijk te behandelen – uw ogen zult opslaan in de eeuwige smarten.

Koning Achaz weigert de hulp des Heeren en verzondigt de toekomst in Gods heerlijkheid. Want een mens die wat meent te hebben voor de Heere, komt erachter – maar dan is het te laat – dat hij verdorven is van de voetzool tot de hoofdschedel toe. Een mens die niet totaal met zichzelf is omgekomen, die niet volkomen aan een einde is gebracht met zichzelf; die niet als een uitgewrongen naakte bedelaar aan de troon der genade terecht is gekomen; en die niet onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht des Heeren verloren is gegaan, zál uit de mond des Heeren niets anders vernemen dan: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.” Maar hoe is het dan met ú? En hoe is het dan met jou, jongen, meisje? Hoe staat het er dan met u voor? Toe, wees eens eerlijk. Heeft de Heere al uw handen en uw zakken leeggemaakt? Weet u voor uzelf een ellendige bedelaar te zijn? Zijn door het ontdekkende en overtuigende werk van de Heilige Geest al gaten gevallen in uw vrome kleet van eigengerechtigheid? En hebt u al gezien dat dit eigen geloof van u helemaal niets voorstelt? Ja, zijn uw goede werken al in waarheid schade en drek voor u geworden, vanwege de uitnemendheid van de kennis van Christus? Hebt u al werkelijk bittere en hete tranen van droefheid over uw zonden leren schreien? Zijn uw gruwelijke ongerechtigheden u al tot smart geworden? Och geliefden, vandaag kun je mensen horen vertellen dat ze best wel eens een keer wat verkeerd doen, zeker wel, want niemand is volmaakt; maar verder..... En dan kun je direct horen dat men nog nooit iets heeft leren kennen van het waarachtige, ontdekkende werk Gods, en dat men nog geen kruimeltje kennis heeft aan het recht des Heeren. Want als je daarmee te maken krijgt, dan blijft er van een mensenkind helemaal niets overeind; dan kan een mensenkind het alleen maar met de Heere eens worden dat zoen slechts weggeworpen kan worden in de poel van vuur en sulfer. Ja, dan moet zoen het gaan erkennen slechts het hoofd op het blok te moeten leggen, en het uit te moeten roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren.” Doorzoekt u toch nauw, zeer nauw! Wat zou het toch gruwelijk zijn, als u na deze avonddienst voor Gods rechterstoel moet verschijnen, en u staat daar met een leugen in uw rechterhand. Dan zult u eeuwig gepijnigd worden, en wat zou dat verschrikkelijk zijn! Ik heb u niet over voor de hel; ziet het dan toch na geliefden, hoe het met u gesteld is.

Koning Achaz weigert om hulp van de Heere te aanvaarden, en strekt zijn handen alleen maar uit naar Assyrië, naar de wereldse macht. En dan lezen we in vers 3 van ons tekstgedeelte dat de profeet Jesaja naar koning Achaz wordt gezonden. En als we dat nu zo lezen, en we vragen ons eens af wat koning Achaz van Jesaja te horen zal krijgen, dan ligt het toch een beetje voor de hand nietwaar, dat zó'n koning die de hulp des Heeren afwijst, niets anders zal gaan horen dan het oordeel Gods? Dat zou dan toch terecht zijn? Dat zou dan toch verdiend zijn?

Daarmee zou de Heere hem toch niet te kort doen? Maar geliefden, wij zouden toch ook niets anders verdiend hebben. Nochtans schenkt de Heere ons vanavond nog deze kerkdienst. Wat een wonder, want dat is een teken dat de Heere nog geen lust gehad heeft in onze dood; maar als Hij ons deze kerkdienst niet geschonken zou hebben, zou de Heere ons toch niet te kort hebben gedaan? Het staat zo kostelijk in de Dordtse Leerregels, dat al zou de Heere niemand van het menselijke geslacht hebben uitverkoren, maar het ganse menselijke geslacht in de verdoemenis geworpen hebben, Hij daarmee niemand onrecht had gedaan. Maar de Heere is zo lankmoedig; u mag hier nog in dit kerkgebouw zitten, als tekenen van Gods lankmoedigheid. Want de Heere had de aarde ook onder u kunnen openen, om u, net als Korach, Dathan en Abiram, levend in de hel te storten. Maar de Heere doet u vanavond nog zijn onder de bediening van Zijn ontdekkend, waarschuwend, uitnodigend en vertroostend Woord. En zo is het nu ook bij koning Achaz; want als de profeet naar koning Achaz gezonden wordt, dan gaat hij hem niet het oordeel aanzeggen, maar dan gaat hij hem geruststellen met een woord van bemoediging en van troost. Leest u maar in ons tekstgedeelte; dan krijgt koning Achaz te horen dat de Heere zórg om dat volk heeft, en om hem heeft. En dan komt daar de uitnodiging tot koning Achaz om alsnog op de Heere te vertrouwen en om alsnog tot de Heere te gaan roepen om hulp bij Hem vandaan. Dan krijgt koning Achaz nog een kans, nog een kans om op de knieën te gaan.

En hoe denkt u dat de Heere de genadetijd van vanavond bedoelt? Toch ook opdat u en jij op de knieën zouden gaan! Och, als het nu morgen eeuwigheid voor u is, dan zal deze kerkdienst u aanklagen, en dan zal Hij zeggen: Ik heb je gisteravond nog genadetijd gegeven, daar, in de kerk, onder het Woord; weet je nog? De Heere schenkt ons nog genadetijd om ons te confronteren met onze verlorenheid, onze verdorvenheid en onze verdoemelijkheid, en om ons, als een bedelaar aan Gods troon, te doen smeken om genade bij Hem vandaan. En als we dat afwijzen – o, laat u waarschuwen hoor – dan is het voor u voor eeuwig te laat. Want zonder die reddende hulp des Heeren is het kwijt voor u, eeuwig kwijt. En als we op ménsen vertrouwen, of als we het met onszelf, met onze belevenissen, onze ervaringen, onze ontvangen tekstjes en versjes wagen, dan is het kwijt; want het heil ligt alleen in Chrístus, in de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, Die daar met Kerst geboren wordt op aarde. Díe zal ons geschonken moeten worden, van achter het recht, als Heiland en Zaligmaker. U zult met het wederbarende werk van de derde Persoon in het Goddelijke Wezen te maken moeten krijgen, als uitwerking van de verkiezende, soevereine genade van de eerste Persoon in het Goddelijke Wezen, van God de Vader. O geliefden, we zullen de Vader, de Zoon en de Heilige Geest in waarheid moeten hebben leren kennen in al Zijn deugden en anders is het

reddeloos verloren voor u! O, ziet het toch eens na, hoe het nu in uw leven is. En jonge mensen in het bijzonder, denkt dan toch niet dat je nog alle tijd hebt, want het leven is maar een damp, een handbreed gesteld, een ogenblik. Och, er zijn er hier toch die ervan weten hoe er kinderen of kleinkinderen, na korte tijd werden weggenomen voor de eeuwigheid. En dat kan ook met jullie, jongens en meisjes, gebeuren. O, ziet het toch dat we onze genadetijd moeten leren uitkopen.

Koning Achaz weigert om de aangeboden hulp te aanvaarden. Maar dan gaat de Heere nog verder; leest u maar in ons tekstgedeelte, want dan mag koning Achaz – o, hoort u goed – zelfs om een teken vragen; een teken beneden in de diepte, of boven uit de hoogte; een teken om bevestigd te krijgen dat de Heere hem en zijn volk zal willen helpen. En daardoor komen we bij ons tweede aandachtspunt, *het wonderbare teken des Heeren*. Ziet u wat de Heere allemaal doet? Ziet u wat de Heere doet om koning Achaz als het ware over de streep te halen? En ziet u wat de Heere allemaal doet om Zich vrij te maken van het bloed van koning Achaz? En dat is in ons leven niet anders geliefden! Hoe vaak heeft de Heere u al niet betuigd dat er in en door Christus redding, heil en verlossing mogelijk zijn? Hoe vaak heeft de Heere u al niet in uw leven heel concreet uit- en doorgeholpen? Hoe vaak heeft de Heere u al niet door allerlei gebeurtenissen duidelijk gemaakt dat Hij geen lust heeft in de dood van een zondaar, maar daarin dat hij zich bekeert en leeft? Hoe vaak hebben de doodsklokken al niet in uw oren geklonken, zodat u wist: er wordt iemand begraven; vandaag hij, en misschien ben ik het morgen wel? Hoe vaak hebt u al in de krant over verkeersongelukken gelezen? Bijna elke dag krijgt iemand de boodschap thuis dat een geliefde is omgekomen in het verkeer. Maar hoe vaak hebben we dat alles naast ons neergelegd? Hoe vaak hebben we in vijandschap gereageerd door te zeggen: “Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust”? En hoe vaak zijn al onze voornemens om de Heere te dienen, in rook opgegaan, omdat we ons hebben laten meeslepen door de zorgvuldigheden van het leven? Maar u krijgt nog een nieuwe kans, het is nog het heden der genade, morgen is het misschien voorbij; overmorgen is het misschien eeuwigheid voor u en dan staat ge voor Gods rechterstoel, om op duizend vragen geen antwoord te weten.

De Heere biedt koning Achaz Zijn liefdehulp aan, en Hij biedt hem een kostelijk teken aan. Maar koning Achaz blijft weigeren, en hij doet dat – we hebben het samen gelezen – met een prachtige, vrome smoes, namelijk dat hij de Heere niet verzoeken wil. Och, zo zijn wij mensen van nature allemaal. We geven een vrome draai aan onze afwijzing, en met goedklinkende, vrome woorden houden we ons de Heere van het lijf. O, wat openbaart koning Achaz toch hoe wij mensen, van nature zijn, stuk voor stuk, niemand uitgezonderd,

want we zijn allemaal van dezelfde lap gescheurd. Maar hebt u dat nu al eens ontdekt? Bent u daar al eens in waarheid, door het overtuigende en ontdekkende werk van de Heilige Geest, achtergebracht? Hebt u het al eens moeten beleven dat er aan u helemaal niets goeds te vinden is? En moest u het al eens in schaamte uitsnikken hoe u de liefde des Heeren hebt veracht, en de genegenheid des Heeren hebt vertrapt? Ja, hebt u het al eens gevoeld van binnen - niet bepraat, want dat lukt nog wel – maar gevoeld van binnen hoe u het recht Gods hebt veracht en hoe u dat hebt vertrapt? Maar geliefden, dat wordt heel anders als het wáre werk des Heeren in een mensenziel gaat plaatsvinden, en als de Heilige Geest wérkelijk de greep Gods in het hart komt te doen. O, als de Heere een menskind werkelijk komt te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel – en er zijn er hier misschien wel die daarvan weten – dan valt een mens stil, dan gaat de hand op de mond, dan krijgt hij zijn schuld thuisgebracht, met de schuldbrief erbij, vergezeld van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En dan gaat die mens steeds dieper ontdekken dat het niet alleen dit kwaad is dat roept om straf, maar dat hij of zij in ongerechtigheid geboren is. Ja, dan komt zoenen in zijn ongeluk terecht. En ik weet het wel, tegenwoordig verklaren ze dat allemaal voor onzin, maar het is de ware weg die de Heere met Zijn keurlingen houdt. En dan zie je dezulken in stilte in een hoekje zitten, met roodbetraande ogen; dan wordt er zo beleefd dat niemand hen eruit en erdoor kan helpen dan de Heere God alleen. O, de hulp moet bij de Héere vandaan komen, en die mens leert het zeggen met Psalm 121: “Mijn hulp is van den HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft.” En wat zou zo’n mens toch graag een teken van de Hemel ontvangen, dat de Heere hem helpen zal. Maar hij krijgt alleen het teken van de verdoemende wet en het wraakoefenende recht; hij krijgt alleen het teken van het wraakzwaard des Heeren, dat boven zijn schuldige schedel komt te hangen. En die mens ziet dan dat het kwijt is, eeuwig kwijt. O, hij gaat over de weg waarop hij gebracht is naar het plekje waar hij verlóren moet gaan. Maar is dat nu al in úw leven gebeurd? Toe, weest eens eerlijk. U hebt er misschien wel eens van gehoord in levensbeschrijvingen van Gods kinderen, maar daar kunt u niet mee zalig worden. En al kunt u deze zaken goed bepraten, dan doet u dat geen nut ten dage der verbolgenheid, want daar redt alleen de gerechtigheid van Christus. En Christus moet u geschonken worden van áchter het recht. Och geliefden, kwam er in uw ziel dan al in waarheid die droefheid over de zonde en die droefheid naar God? En is de Heere u al werkelijk komen te openbaren dat het voor u kwijt is, eeuwig kwijt? Och weet u, wij mensen, denken vaak dat er nog wel wat aan te doen is, en dan wordt zo’n menskind vroom, godsdienstig en heel precies in alles; en hij probeert zich in allerlei gestalten te wringen om toch maar aangenaam voor God te zijn. Maar de Heere komt dat alles af te breken, daar blijft niets van over; want alleen Christus is de Redder, de

Zaligmaker, de Heiland. Alleen in Christus wordt er vergeving en verzoening gevonden, omdat alleen Hij Zijn leven gegeven heeft aan het vloekhout van Golgotha, om zondaren te wassen in dat dierbare bloed, en te reinigen van alle ongerechtigheden. Bent u dan die diepe weg van afbraak en afsnijding al gegaan?

En nu weet ik wel, dat de godsdienstige mens niets van die weg moet hebben, en een mens van nature ook niet; wij willen alleen maar omhoog, wij willen alleen maar groter worden. De kinderen onder ons willen dat ook, ze willen alleen maar groeien, alleen maar naar boven; dat is een eigenschap van de mens. En daarom hoor je de godsdienst verklaren dat de godsdienst je rijk maakt; die geeft je zoveel blijdschap, opgewektheid en opgeruimdheid. Daarom willen de mensen van de godsdienst ook altijd opgebouwd worden in wat ze hebben meegemaakt aan ontroerinkjes, tekstjes en versjes. Maar geliefden, er is voor een zondaar geen andere weg tot de zaligheid dan de weg der volkomen afsnijding, dan de weg van Gods recht en gerechtigheid. O, ze zullen dat recht moeten billijken, toevallen en omhelzen. Ze zullen in de vierschaar Gods naar recht verlóren moeten gaan. En weet u, ze zullen dan niets anders meer willen ook; want dat volk valt zó aan de zijde Gods dat ze nooit ten koste van Gods recht en van Gods deugden zalig willen worden. O, ze willen alleen maar de weg gaan die de Heere hun wijst. En op die weg, van omkomen en sterven, wordt hun nu juist van Israëls God de Zaligmaker en Heiland geschonken; daar ontvangen ze nu juist, uit God, het nieuwe leven, als kind des Heeren. O, op die weg van afsnijding van de wereld, van afsnijding van de godsdienst, van afsnijding van Adam én van afsnijding van het leven, ontvangen ze, door de dood heen, het nieuwe leven, als kind des Heeren. Geliefden, op welke weg bevindt ú zich? Kijkt het eens na! Bent u al werkelijk van de brede weg overgezet op de nauwe weg? Och, dan spreek ik soms mensen, die veránderde mensen zijn; die mensen hebben een ánder leven gekregen, een andere gang en andere interesses; alles is bij hen ánders geworden. Maar past op hoor, want een ánder leven is nog geen nieuw leven, en een ander hart is nog geen nieuw hart. Koning Saul kreeg ook een ander hart van de Heere, maar hij is ermee verloren gegaan, want hij had geen níeuw hart gekregen. Het gaat erom dat u waarachtig bent óvergezet van de brede weg op de nauwe weg. En die nauwe weg is een weg naar beneden, dat is de weg van Psalm 130; dat is een weg naar de diepten der ellende. Maar we moeten goed in de gaten houden dat een mens niet zómaar aan het einde van die diepe weg is, dat hij niet zomaar een bedelaar aan Gods genadetroon en niet zomaar een afhankelijk wezen is; dan moeten er heel wat gebeurtenissen plaatshebben in het leven. Moet u maar eens kijken in het leven van Koning Achaz: zóveel bemoeienissen des Heeren, zoveel nood, zoveel moeite, zoveel zorgen; maar hij moet niets hebben van de hulp des Heeren, en hij moet niets hebben van het teken

des Heeren; hij zoekt het liever bij mensen. Dan zien we echter het wonder Gods, want dan zegt de Heere niet: “Nu, laat dan maar.” Maar dan gaat de Heere door, dan gaat Hij Zijn raad van eeuwigheid uitvoeren; want dan gaat Hij zeggen: “Jullie mensen, jullie maken het je medemensen niet alleen zwaar, maar je maakt het ook God zwaar, je maakt ook God moede.” En dan gaat de Heere Zélf een teken geven. Wat is dat toch wonderlijk!; dan zet de Heere koning Achaz gewoon aan de kant, dan doet hij gewoon niet meer mee, want de Heere heeft ons mensen, helemaal niet nodig; en de Heere heeft ons predikers niet nodig; de Heere heeft het kerkelijke leven niet nodig. Het is wel genáde dat Hij predikers stuurt, en dat Hij hen gebruiken wil; en het is genade dat Hij een kerkenraad gebruikt voor hun arbeid in de gemeente; en het is genade dat er een gemeente in de wereld mag zijn, die als het goed is, een teken is dat heenwijst naar Christus. Maar de Heere gaat Zijn eigen ongekende gang, en Hij werkt Zijn raad van eeuwigheid uit. En dat zien we in ons tekstgedeelte, want de Heere zegt: “Al wil jij dan geen teken hebben Achaz, dan zal Ik je een teken géven: Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam zal Immanuël heten.” Och geliefden, wat een teken; wat een teken, dat ons overduidelijk heenwijst naar de geboorte van Christus: “een maagd zal zwanger worden, en een Zoon baren.” Dit duidelijke teken komt ons zo te verkondigen dat er uit die maagd een Godszoon geboren wordt; want die maagd zal zwanger worden, omdat de kracht des Heiligen Geestes haar zal overschaduwten. Bij de verwekking van Christus komt geen man te pas, daar komt geen mens aan te pas; want het menselijke geslacht is niet in staat om zo’n Zoon des mensen als nodig is te verwekken. Maar de maagd zal zwanger worden, want het is God Zelf Die Zijn lieve Zoon, de Schootzoon des Heeren, het menselijke lichaam zal gaan geven door de maagd Maria; om Bórg te zijn, om Záligmaker te zijn! Zo’n dierbare Heiland moet van de hemel nederdalen, en daar moet een Gódsdaad voor geschieden, zó’n Betaler van de schuld, zó’n Verzoener van de zonde, Zóeen Die genoegdoet aan het recht van God, en Die alles volbrengt dat nodig is om zondaren te zaligen, kan geen andere oorsprong hebben dan God Zelf.

“Zie, een maagd zal zwanger worden.” En dan moeten we eerlijk zeggen, dat niet alleen het Jodendom zich geërgerd heeft aan de maagdelijke geboorte, maar dat mensen in alle tijden zich daaraan gestoten hebben. Het menselijke geslacht wordt immers aan de kant geschoven, met name de mannen; en dat is pijnlijk, dat is vernederend, dat mag niet gezegd worden. Maar het is waar, want het is alleen door Gods eeuwig welbehagen, het is alleen door het voornemen des Heeren, dat Christus wordt verwekt, en dat Christus Mens gaat worden uit de maagd Maria; ja God alleen zorgt voor dat wonder.

Nu zijn er allerlei pogingen gedaan om dit belijdenis-artikel geschrapt te krijgen. Ook lezen we in nieuwe vertalingen dat het woord “maagd” is vervangen door “jonkvrouw”. En zo probeert men dit teken des Heeren weg te poetsen en de ergernis eruit weg te nemen. Maar wij mogen vanavond dat wonderlijke teken zien dat een maagd zwanger zal worden, en dat zij dat Kindeke ter wereld zal brengen, Dat daar gelegd wordt in de kribbe van Bethlehem; Dat die lijdensweg zal gaan naar Gethsémané en naar Golgotha; Dat zal nederdalen tot in de smarten van de Godverlatenheid en in de dood, opdat er een volk zalig zal kunnen worden, uit genade, om niet, door de verdiensten van deze Zone Gods, om eeuwig God groot te maken.

Ach, weet u, van die wonderlijke, kostelijke zaken begrijpt een mens niets; Maria begrijpt er ook niets van, ze kan alleen maar zeggen: “Mij geschiede naar uw woord.” En Jozef begrijpt er ook niets van, want hij wil zijn verloofde in de steek laten. Niemand begrijpt er iets van, want dit wonderwerk des Heeren kan alleen maar aanbéden worden, dat kan alleen maar bewonderd en in verrukking aanvaard worden. O geliefden, waar de Heere aan het werk gaat, en zo’n kostelijk teken aangaande de geboorte van Christus waarmaakt, kun je alleen maar, net als de herders, op je knieën gaan, en aanbidden, om Hém te beminnen en groot te maken. Maar bent u daar dan al achtergebracht? Weet u daar echt al wat van? Wat zou dat groot zijn. Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit de Lofzang van Maria en daarvan het 3e zangvers:

Hoe heilig is Zijn Naam!
Laat volk bij volk tezaam
Barmhartigheid verwachten;
Nu Hij de zaligheid,
Voor die Hem vreest, bereidt,
Door al de nageslachten.

Maar geliefden, het wonderbare teken des Heeren komt ons op nóg een zaak te wijzen, namelijk op nog een grotere verborgenheid, want hierdoor wordt ons ook verkondigd, dat de Zoon van die maagd waarachtig en eeuwig God, én waarachtig en rechtvaardig Mens is. O, de Zaligmaker van verloren en verdorven zondaren, van wie de naam geschreven staat in het boek des levens des Lams, is God en Mens tegelijk; Die is gebleven wat Hij van eeuwigheid was, namelijk God; maar Hij is geworden wat Hij tevoren nooit geweest is, namelijk Mens! Een geheimenis geliefden, de Heere Jezus, de Zoon der maagd, God en Mens; en dan hebben we een geheimenis, dat met geen menserverstand te doorgronden is. O, in de

kerkgeschiedenis kunt u erover lezen hoe mensen geprobeerd hebben om dat geheimenis uiteen te zetten. En in de geloofsbelijdenis van Nicéa krijgt u het antwoord; het antwoord waarbij de mens belijdt het geheimenis te laten staan omdat hij het niet doorgronden kan, maar omdat hij het alleen maar aanbidden kan. O, de Heere Jezus, de Zoon der maagd, waarachtig en eeuwig God, en waarachtig en rechtvaardig Mens. En nu komt de Catechismus in Zondag 6 zo duidelijk te maken dat dit ook niet anders kón; want het ménselijke geslacht heeft immers gezondigd, en Gods rechtvaardigheid eist dat het ménselijke geslacht die zonden komt te betalen, die schuld komt te voldoen; en daarom moest Christus Méns zijn en tegelijkertijd – vanwege de zwaarte der toorne Gods – moest de Heere Jezus, de Zaligmaker, waarachtig God zijn, om die toorne Gods volkomen te kunnen dragen. O geliefden, een gewoon mens zou daar nooit toe in staat zijn geweest, daarom is het wonder zo groot dat er in onze tekst verkondigd wordt dat Christus, geboren uit de maagd Maria, waarachtig en eeuwig God is, en waarachtig en rechtvaardig Mens is, en dat Hij Degene is Die nu alles volbrengen kan om goddeloze Adamskinderen waarachtig te redden en waarachtig te verlossen en waarachtig te reinigen van al hun vuile zonden, om de Heere eeuwig groot te maken. De Heere Jezus, die lieve Zaligmaker, heeft alles volkomen volbracht, opdat Adamskinderen volkomen en waarachtig met een drie-enig God verzoend kunnen worden, teneinde eeuwiglijk de Vader, de Zoon en de Heilige Geest groot te maken. En weet u, daar komt nu ons derde aandachtspunt over te spreken, dat luidt *de dierbare Naam des Heeren*. Want die Naam, die dierbare Naam, is IMMANUËL. En IMMANUËL betekent: “God met ons”. O, dan komt die Naam te openbaren dat ín Christus, God met het geslacht des mensen is, waarvan de namen gegrift staan in Gods handpalm. Dan komt die Naam te verklaren dat IMMANUËL het leven zal vernieuwen van al degenen die van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing liggen; want Hij zal God met hén zijn, Hij zal ervoor zorgen dat voor hen het werk zal geschieden waardoor ze gered en gezaligd kunnen worden, waardoor God in waarheid mét hen zal kunnen zijn. Weet u, God kan vanwege onze zondeval alleen maar tégen ons zijn. We zeggen misschien zo makkelijk: “IMMANUËL, God met ons.” Maar geliefden, God is een rechtváárdig God en een heilig God, en God is een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan. God kán helemaal niet met ons zijn zoals wij van nature zijn. En nu is het Christus, Die alles volkomen heeft volbracht, en in Wie, door Wie, God met ons is, en God met ons kan zijn, zodat wij in Hem en door Hem voor God kunnen verschijnen. Want Hij zal die ware keurlingen door het waar zaligmakend geloof bekleden met Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid. En dan zullen ze eenmaal door het toepassende werk van de Heilige Geest in smetteloos linnen gekleed staan voor de rechtvaardige en heilige God. O,

door Christus, ja door Hem alleen zal een mens God kunnen grootmaken; ja, door Christus en door Hem alleen zal een mens tot God kunnen naderen, God kunnen aanbidden en God kunnen verheerlijken. Want door die Zaligmaker en Heiland, die IMMANUËL, ziet de Rechter van hemel en aarde geen zonde meer in Zijn Jakob en geen overtreding meer in Zijn Israël, maar ziet Hij ze aan in en door Zijn Zoon. En daardoor ziet Hij hen zoals Hij hen zo graag ziet: zuiver en rein, als een maagd, zonder zonde, zonder schuld en zonder verdorvenheid. En om nu die Naam IMMANUËL waar te maken, gaat Christus op de plaats van dat volk, van die uitverkorenen Gods, staan, en wordt Hij een doemwaardige, een helwaardige en een verlorene, Die aan het kruis van Golgotha gespijkerd wordt, om alles te volbrengen, zodat God mét dat volk kan zijn, en dat God eeuwig kan grootmaken. Och geliefden, de ónmogelijkheid van “God met ons” wordt door Christus tot een heerlijke, onbegrijpelijke mógelijkheid; want uit en door Hem mag de lofzang van wederomgeboren Adamskinderen opklinken uit het stof. Begrijpt u geliefden, dat u ín Christus moet zijn? Begrijpt u, dat u Christus geschonken moet hebben gekregen van Israëls God van áchter het recht? En past op geliefden, want er zijn mensen die zeggen: “Ik heb wel eens iets van Christus gezien, iets kostelijks; en ik heb wel eens een belofte gekregen, iets lieflijks; en ik reken er dan maar op dat het allemaal goed komt. Geliefden, dat is te kort; want alleen “die ín Christus is, is een nieuw schepsel.” O, laat u daarom toch niet bedriegen door uw eigen hart of door andere mensen; luistert toch naar Gods Woord, want die ín Christus is, die is in IMMANUËL ingelijfd; en in en door Christus zult ge mét God kunnen zijn, en zal God met u kunnen zijn, om u op die plaats te brengen waar u God eeuwig zult kunnen grootmaken.

Ach weet u, dan kan ik het echt niet begrijpen dat er mensen zijn, misschien ook wel in ons midden, die zo gerust kunnen leven terwijl ze Christus nog míssen. Dan zeggen ze wel eens tegen me: “Ja dominee, ik sta nog voor de grote zaak hoor.” En daarmee is het klaar. Och geliefden, dat kun je dan toch zo niet zeggen, want daar hangt toch álles vanaf? Het gaat er toch om dat u ín IMMANUËL opgelost moet zijn, dat u uzelf in Hem hebt mogen kwijtraken; dat u zó in Hem bent verslonden dat God u aanziet in Hem en door Hem? Dat kun je niet op zijn beloop laten! Dan kun je niet doen alsof dat dan misschien toch nog wel een keer goed gaat komen, want daar hangt uw eeuwig wel of uw eeuwig wee vanaf! O, wat hoop ik toch dat u dit op het hart gebonden krijgt, en dat u de rust krijgt opgezegd. Want die lieve Heiland Die geboren is in de stal van Bethlehem Die zal u in waarheid geschonken moeten zijn. En als dat gebeurt, o dan wordt die dierbare Naam IMMANUËL ook zo’n líeflijke Naam; ja, dan ga je beleven wat de bruid in het Hooglied beleeft, die zegt: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” Dan ga je Hem míjnen. En weet u, dan is het ook zo, dat je

Hem ervaren mag in tijden van moeiten en zorgen; dan mag je weten: “God met ons”, IMMANUËL, als de dood eraan komt; als het donker wordt in het leven door allerlei verdrietigheden. Dan mag je weten: “God met ons”, God met mij, al beleef ik er niets van, al is het geloof niet in beoefening, al kan ik er niets van bekijken; bij Hem vandaan is het waar, want Hij heeft het me Zélf gezegd, ik heb het uit Zijn eigen mond gehoord; en ik heb Hem zien komen, huppelende op de bergen; ik heb in Zijn armen gelegen, en ik ben weggesmolten onder de kussen van Zijn mond; ja, Zijn linkerhand was onder mijn hoofd en Zijn rechterhand omhelsde mij. O, toen was ik mezélf kwijt. En die IMMANUËL, Die zál met me zijn. Och geliefden, dat maakt de Heere zo waar, want Hij brengt dat volk Thuis; Thuis, waar God eeuwig alles en in allen zal zijn; en waar de lof des Heeren zal opklimmen, niet meer uit het stof, maar uit de kelen die Gode zullen verheffen. Ja, dan zal eeuwig en volmaakt de lof des Heeren opklinken. En dan zal zoenen het nooit klein krijgen, dat de Heere nu zóeen kwam op te rapen.

Och geliefden, vraagt u dan toch af hoe het met u is, hoe het met u gesteld is, want Hij kan niet gemist worden, die IMMANUËL.

O, onbekeerden onder ons, altijd maar bezig om te proberen in uw eigen leven overeind te blijven. Och, vraagt toch of de Heere die Godsgreep in uw hart komt te doen, opdat ge uzelf zult verliezen aan IMMANUËL.

En bekommerden onder ons, wat zijt ge erachter gebracht wie ge uzelf hebt gemaakt door uw zondeval in Adam; o, wat zijt ge in de breuke Adams geplaatst. En wat is er bij u een roepen en smeken gekomen om in de armen van IMMANUËL weg te mogen zinken. Ach bekommerden, vraagt maar of de Heere komt door te trekken, en of Hij het eens waarachtig Kerstfeest voor u wil maken, om die Zaligmaker in de armen te mogen vallen en eeuwig God groot te mogen maken.

En volk des Heeren, ach ge weet wat het is om uzelf te verliezen, en om in de binnenkameren van de hemelse Bruidegom te vertoeven, zodat ge uzelf kwijt zijt. En tegelijk, wat is het aardse leven een strijd, wat is er veel aanvechting en wat is de driehoofdige vijand altijd maar op de been. Maar volk, vertrouw maar dat die IMMANUËL u dáár brengen zal waar ge eeuwig de Vader, de Zoon en de Heilige Geest zult grootmaken.

Ach, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 68 : 10

Geloofd zij God met diepst ontzag!

Hij overlaadt ons, dag aan dag,

Met Zijne gunstbewijzen;

Die God is onze zaligheid.

Wie zou die hoogste Majesteit

Dan niet met eerbied prijzen?

Die God is ons een God van heil;

Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil,

Ons 't eeuwig zalig leven;

Hij kan, en wil, en zal in nood,

Zelfs bij het naad'ren van den dood,

Volkomen uitkomst geven.